

Foto: Flokshaven (H. S. Højvælde)

GEOGRAFISK HAVES VENNER

Nyhedsbrev nr. 3 – 2013

www.geografiskhavesvenner.dk

Sommersysler og efterårsønsker

Af Hans Jørn Anhøj

Her i sommer har jeg været på frivilligt arbejde i Geografisk Have med min gamle le.

Ikke imponerende mange gange, men dog nok til, at det er gået ud over en betydelig del af Syvdalens meterhøje brændenælder og kåltidsler.

Det har givet sved på panden (og på ryggen) i sommervarmen, og det har været fugtigt i dag, hvor det skiftevis var solskin og regn.

Men trods regnbygen var det også i dag en god oplevelse - på grund af de dejlige omgivelser for arbejdet; men det hyggelige samvær under arbejdet og formiddagskaffen med de øvrige 13 frivillige er bestemt heller ikke uvæsentligt.

Jo, du læste rigtigt; vi var faktisk 14 frivillige på arbejde i formiddags, selv om vejrudsigten lovede både, regn, torden og sol.

De fleste afpudsede margueritter og roser, men der blev også klippet hæk og hakket ukrudt.

Og så var der mig med leen i Syvdalen!

Til næste år vil vi sikkert prøve at komme i gang noget før, så hækkene kan være klippet og Syvdalen præsentabel i hovedparten af havens højsæson for besøgende.

Der er to sider af den her sag.

Den positive, at et stigende antal frivillige - og det må meget gerne blive endnu flere - yder en flot indsats og har mange gode oplevelser undervejs.

Men den anden og negative side er jo årsagen til, at der er så mange opgaver til frivillige, nemlig, at Geografisk Have har et stramt driftsbudget, der til stadighed er under pres.

Et af mine ønsker i denne tid, hvor de kommunale budgetter for 2014 færdiggøres og vedtages, er derfor, at Kolding Byråd vil bakke op om Geografisk Haves fortsatte gode drift og udvikling ved at afsætte de nødvendige økonomiske midler til havens drift og udvikling.

Høstmarked i Geografisk Have

Af Jens Chr. Schubert

Foto: Høstmarked 2012 (A. E. Jørgensen)

For 5. år afholder Geografisk Haves Venner Høstmarked søndag d. 1. september 2013, kl. 10-17. Det første høstmarked blev afholdt i 2009, hvor små 600 gæster var i haven; men markedet har vokset sig en hel del større.

I 2012 blev høstmarkedet besøgt af over 2800 gæster, der fik en hyggelig haveoplevelse på en lun og næsten tør sensommerdag.

Efter en lang varm juli bugner haverne af frugt og grønt, og også i år vil der sikkert være masser af valgmuligheder på Høstmarkedet

Der er i år ca. 40 stande med et bredt udvalg af planter, frugt, grøntsager, honning og meget andet til haven, så der skulle være mulighed for masser af inspiration til hus og have.

Kom og vær med, der er garanteret også noget, som du ikke kan undvære!

ROSENKÅRING 2013

Af Tine Kierkegaard, leder af GH

I et helt forrygende vejr og med rekordmange besøgende kårede Geografisk Have årets rose 2013.

Der var et overvældende flertal blandt publikum, der havde stemt på rosen Morten Korch. Normalt plejer der ikke at være så stor forskel på nummer et og to, som tilfældet var i år.

Foto: Morten Korch (H S Højvælde)

'Morten Korch' (syn. 'Chandos Beauty') er en hvidlig, storblomstret, stærkt duftende rose, der blomstrer fra juni - efterår og bliver op til 80 cm høj.

Foto: H C Andersen (H S Højvælde)

Nummer to blev H.C. Andersen, der er en mørkerød, halvfylt, let duftende buketrose, der bliver op til 100 cm høj og blomstrer fra juli - efterår.

På tredjepladsen kom Leonardo da Vinci, der er en mørk rosa, fyldt, duftende buketrose, der bliver op til 60 cm høj med blomstring fra juni – efterår.

Foto: Leonardi da Vinci (H S Højvælde)

Der er udtrukket 3 vindere blandt de mange deltagere, der stemte til kåringen. Vinderne får direkte besked.

Hvis man ikke nåede at være med i årets rosenkåring, kan man nå at være med i årets dahliakåring. Den er netop startet, og her er lige så fine præmier.

Flokke af floks...

...gør sig

Tekst og foto: Signe Moos

– og det er lige nu i Geografisk Have. Det er ren eventyr, hvis du spørger mig for man kan kun blive glad af at kigge på det bølgende blomsterhav i hvide og lyserøde nuancer.

Når man anvender floks, må man gerne være 'maximalist'! Det er mængden af de overdådige blomsterstande, der skaber de helt store virkninger og oplevelser.

Der er både mulighed for at skabe sammensætninger i sarte rosa og violette nuancer samt mere 'højrestede' kompositioner med mørke, klare violette eller pink og kridhvide sorter.

Mange forskellige floks findes på markedet og med ligeså forskellige egenskaber, så det er muligt at finde nogle, der trives i fuld sol, mens andre trives bedst i halvskygge. Der er lave, tætte bunddækkende typer, mens andre er mandshøje, ranke planter, der ikke behøver opbinding.

Floks kan også fint indgå i samspil med andre planter. Det kunne være et klassisk romantisk bed med roser, storkenæb, løvefod, og fingerbøl. Nabostauderne må bare ikke blive alt for voldsomme.

En anden mulighed kunne være et bed med græsser, stjerneskærm og hosta, hvor stjerneskærm og græsserne har et let udtryk, der komplementerer hostaens flader af store blade. I dette bed vil floksen kunne bidrage lethed eller tyngde i blomsterrigdom, afhængig af hvilken virkning man ønsker.

For også her er der forskellige muligheder. Hos nogle sorter er blomsterstandene tætte og store, mens de hos andre er lette og mere diskrete.

Nogle floks blomstrer i det tidlige forår, mens andre først topper i det sene efterår. Det er høstfloks, vi har glæde af netop nu – og mange af dem har en dyb, sød duft. Floksens blomsterstand er en ren guldgrube af nektar – så floksbedet myldrer af travle bestøvere, der er på hårdt arbejde, når de flyver fra blomst til blomst.

Alt imens kan vi læne os tilbage og nyde duften af sommer...

Udflugt med GHV

Tekst og foto: Henning Steen Højvælde

En forventningsfuld skare af venner, frivillige og bestyrelse drog på en veltilrettelagt udflugt d. 29. juni. Dagen var tilrettelagt med havekonsulent Jørgen Larsen som guide.

Jørgen Larsen er arkitekten for området med Yin-Yan bassinet i Geografisk Haves Kina – afdeling.

Vi mødtes med Jørgen Larsen i Horsens, og første besøg var Thyrasminde, en meget stor landbohave/park SØ for byen. Her var der plads til at boltre sig med de store linjer og fantastiske kig mod fjorden – et par af Jørgen Larsens kendemærker.

Beplantningens mange flotte og specielle træer og buske nød godt af den megen plads.

Parti fra Thyrasminde v/Horsens

Turen fortsatte til Jørgen Larsens egen have vis-a-vis kirken i Malling. Selvom haven var ganske lille, fornemmedes enkeltheden og linerne som det gennemgående tema ved såvel hække som bede.

Tredje besøg fandt vi Mårslet, hvor haven i en yngre udstykning ligeledes var tegnet og mærket af Jørgen Larsens idéer om enkelthed og udnyttelse af den åbenhed og de 'kik', området her havde givet mulighed for.

Dagen afsluttede vi med kaffe/kage i Folkekøkkenet i Den gamle Godsbanebygning nær Århus centrum. Et planlagt genbesøg hos Botanisk Haves og dens frivillige blev af tidnød udsat til en senere lejlighed.

En aften for rigtige mænd ovenpå kvindeløbet

Tekst og foto: Tine Kierkegaard, leder af GH

Med denne historie følger en advarsel – bør ikke læses, hvis man ikke har spist!

Den 25. juni var der stor interesse for at høre, hvordan man kan gøre grillmad meget mere spændende. Kokken Per Mandrup rullede sig ud med et fantastisk og spændende repertoire.

Lammekød, oksemørbrad, kylling og and bliver ikke det samme igen, når det sprayes med enten balsamicoeddike, en blanding af hyldeblomstsaft og æblejuice eller hvedeøl. Sukkerstofferne i de 3 marinader karamelliseres i et fint tyndt lag uden om kødet, så det ikke bliver til den tykke sorte skorpe, som ikke er så god for helbredet. Vi, der havde været til krydderolie/-eddike arrangementet, så nemt sammenhængen med de gode kødretter. Der blev dog ikke brugt meget olie, mest de 3 marinader, og det var jo netop pointen – småt men godt.

Som tilbehør blev bl.a. serveret spelthvedesalat, squash med rygeostcreme og små pakker med blandede grønsager.

Hvis man ikke var sulten, da Per Mandrup gik i gang, så blev man det i takt med, at der bredte sig en liflig duft i hele haven. Som tilbehør blev tillige serveret letristede flûtésskiver med forskellig pesto, som nemt kunne have været en af dem, vi fremstillede på krydderolie/-eddike eftermiddagen.

Helstegt økologisk oksemørbrad, and á l'orange med grillede appelsinskiver og til det hele blev serveret skønne dressinger baseret på græsk yoghurt med friske krydderurter, hvidløg rørt til en cremet konsistens.

Og hvad har alt dette med planter og have at gøre. Jo, foruden krydderurter blev både kveller og havtorn brugt flittigt som garniture på bøffen eller i salaten. Det hele handler jo om at bruge det, vi har uden for døren i haven eller i naturen.

Børnene var vilde med maden og kunne næsten ikke få nok, og de voksne vendte tilbage flere gange for at smage på de mange spændende retter. God mad er let at lave, og så spiser man ikke så meget af det, for hver bid er en himmergismundfuld.

Til dessert – lige et par af kokkens egne råd: Græskarkerneolie giver en smuk gylden farve! Spis langsomt, det tager 20 minutter, før maven registrerer at den er mæt!

God appetit!

Jubilæumsfest den 18. august

Af Hans Jørn Anhøj

140 voksne og 13 børn var tilmeldt jubilæumsarrangementet søndag eftermiddag den 18. august. Flagene var hejst, stemningen god, og vejret passende til ophold i væksthuse, der var smukt pyntede med blomster af Geografisk Haves gartnere.

Efter Bjarne Nielsen Brovst's underholdende festtale plantede borgmester Jørn Pedersen jubilæumstræet, en Sty-raks (Styrax obassia).

I dagens anledning havde Birgit Winther forfattet en smuk hyldestsang til Geografisk Have og GHV. Den skal nok blive sunget ved mange lejligheder fremover.

Foto: Bente Vilandt

Foto: Bente Vilandt

Stor tak til de aktive frivillige, der stod for alt det praktiske ved arrangementet, og til alle medlemmer, der mødte op og var med til at skabe en god mærkedag for Geografisk Haves Venner.